

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Xeometría Descriptiva		Código	630G02003
Titulación	Grao en Estudos de Arquitectura			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Inglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Expresión Gráfica Arquitectónica			
Coordinación	Tarrio Carrodeguas, Santiago	Correo electrónico	santiago.tarrio@udc.es	
Profesorado	Perez Naya, Antonia Maria Tarrio Carrodeguas, Santiago Zas Gomez, Evaristo	Correo electrónico	antonia.perez.naya@udc.es santiago.tarrio@udc.es evaristo.zas@udc.es	
Web				
Descripción xeral	A Xeometría Descriptiva concíbese como soporte da linguaxe gráfica, posibilitando o uso do debuxo como expresión e representación do espazo arquitectónico. Acheva rigor xeométrico á representación e análise da arquitectura e desenvolve a capacidade de imaxinación e lectura espacial.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Aptitude para aplicar os procedementos gráficos á representación de espazos e obxectos (T)
A2	Aptitude para concibir e representar os atributos visuais dos obxectos e dominar a proporción e as técnicas do debuxo, incluídas as informáticas. (T)
A3	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo dos sistemas de representación espacial.
A4	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo da análise e teoría da forma e as leis da percepción visual.
A5	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo da xeometría métrica e proxectiva.
A6	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo das técnicas de levantamento gráfico en todas as súas fases, dende o debuxo de apuntes á restitución científica.
A10	Coñecemento axeitado e aplicado á arquitectura e ao urbanismo das bases de topografía, hipsometría e cartografía e as técnicas de modificación do terreo.
A63	Elaboración, presentación e defensa ante un Tribunal Universitario dun traballo académico orixinal realizado individualmente relacionado con calquera das disciplinas cursadas.
B1	Que os estudantes demostrassen posuir e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e adoita atoparse a un nivel que, se ben se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo
B4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado
B5	Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B12	Comprender as relacións entre as persoas e os edificios e entre estes e o seu entorno, así como a necesidade de relacionar os edificios e os espazos situados entre eles en función das necesidades e da escala humana
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para o aprendizaxe ao longo da súa vida
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse

C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia do aprendizaxe ao longo da vida
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias do título	
Desenvolvemento da capacidade de imaxinación e lectura espacial, tanto para que o alumno poida imaxinarse no espazo un obxecto representado no plano, coma para que poida representar no plano o previamente imaxinado no espazo, é dicir, estimular a aprehensión espacial ou "ver no espazo";		A1 A3 A4 A5 A6 A10 A63	B1 B4 B5 B12
Achegar rigor xeométrico á representación e análise do espazo arquitectónico, sen esquecer que o proceso creativo do arquitecto se basea fundamentalmente na súa capacidade racional de percepción do espazo		A1 A2 A3 A5 A10	B1 B4 B5 B12
Estudo dos diferentes Sistemas de Representación gráfica de aplicación no campo arquitectónico, a partir dos seus fundamentos teóricos, cun afondamento diferenciado en función da súa operatividade, baseándose na selección do sistema más adecuado en cada caso concreto		A3 A5 A10 A63	B4 C3 C6 C7
Desenvolvemento da expresividade mediante proxeccións intencionadas, perspectivas e trazado de sombras, útiles noutras ámbitos da formación arquitectónica		A2 A3 A4 A5 A6 A63	B4 C3 C6
Introducir o alumno no coñecemento de exemplos arquitectónicos de interese que vaian formando a súa cultura arquitectónica, facéndoo ver que o seu obxectivo é a Arquitectura e non o debuxo en abstracto		A1 A2 A3 A4 A5 A6 A10	B1 B5 B12 C4 C5 C8
Introducir o alumno na representación da arquitectura mediante procesos informáticos, concretamente a utilización de programas CAD 3D		A1 A2 A3 A4 A5 A63	C3

Contidos	
Temas	Subtemas
I.- INTRODUCCIÓN.	1.1.- Obxectivos da Geometría Descriptiva. 1.2.- Concepto de Proxección. Clasificación e propiedades.
TEMA 1.- CONCEPTO DE XEOMETRÍA DESCRIPTIVA.	1.3.- Concepto de biunivocidad. Os sistemas de representación. Clasificación. 1.4.- Elementos xeométricos no espazo. Notación.

II.- PRINCIPALES SISTEMAS DE REPRESENTACIÓN: PROYECCIÓN PARALELA.	2.1 Concepto do sistema. 2.2 Sistema Europeo e Americano. 2.3 Vistas primarias auxiliares: - Plantas, Alzados e Cortes
TEMA 2.- GENERALIDADES DEL SISTEMA DIÉDRICO.	3.1.- Cambio de plano vertical. 3.2.- Cambio de plano horizontal. 3.3.- Doble cambio de plano.
TEMA 3.- SISTEMA DIÉDRICO. VISTAS AUXILIARES SECUNDARIAS.	4.1.- Concepto do sistema. 4.2.- Superficies topográficas. Curvas de nivel. 4.3.- Perfís e panoramas. 4.4.- Análise e interpretación de superficies topográficas.
TEMA 4.- XENERALIDADES DO SISTEMA ACOUTADO. REPRESENTACIÓN DO TERREO.	5.1.- Concepto do sistema. 5.2.- Axonometría ortogonal. 5.3.- Axonometría oblicua. 5.4.- Principais axonometrías.
III.- DESENVOLVEMENTO CONXUNTO DOS SISTEMAS DE PROXECCIÓN PARALELA.	6.1.- Representación da recta e o plano. -Diferentes posicións. 6.2.- Rectas principais do plano. 6.3.- Relacións entre recta e plano. -intersección e paralelismo 6.4.- Relaciones entre planos. -intersección e paralelismo
TEMA 6.- ELEMENTOS XEOMÉTRICOS FUNDAMENTAIS.	7.1.- Conceptos básicos. 7.2.- Coberta con faldóns de pendentes iguais. 7.3.- Coberta con faldóns de pendentes distintas.
TEMA 7.- SISTEMA ACOTADO. RESOLUCIÓN DE CUBERTAS.	8.1.- Verdadeiras magnitudes: - Por cambios de plano. - Por xiro ou abatimento. - Procedementos mixtos. 8.2.- Representación de figuras planas.
IV.- PERSPECTIVA LINEAL.	9.1.- Concepto de Perspectiva Lineal. 9.2.- Representación da recta. 9.3.- Representación do plano. 9.4.- Clasificación das perspectivas lineais. - Pola posición do plano do cadre. - Pola posición do punto de vista.
TEMA 10.- MÉTODOS CLÁSICOS DA PERSPECTIVA. RAIOS VISUAIS.	10.1.- Perspectiva lineal central. 10.2.- Perspectiva lineal oblicua. 10.3.- Percepción visual e representación. Diagramas de deformación. 10.4.- Posición relativa dos elementos en perspectiva: - Influencia do ángulo visual. - Influencia da posición do punto de vista.
TEMA 11.- MEDICIÓN DIRECTA EN PERSPECTIVA. PUNTOS DE MEDICIÓN.	11.1.- Concepto de punto de medición. 11.2.- Perspectiva central. 11.3.- Perspectiva oblicua.
V.- INTRODUCCION ÁS SOMBRIAS.	12.1.- Asoleo xeométrico. 12.2.- Sombra de puntos e segmentos verticais. 12.3.- Sombra de segmentos calquera. 12.4.- Contraproxexión. 12.5.- Sombras de liñas curvas.
TEMA 12.- ELEMENTOS DE TEORIA DE SOMBRIAS.	

TEMA 13.- SOMBRAIS EN PERSPECTIVA LINEAL.	13.1.- Luz solar paralela ao plano do cadro. 13.2.- Luz solar oblicua ao plano do cadro. - Sol detrás do observador. - Sol diante do observador.
---	---

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	B5 B12 C5 C6 C7 C8	1	0	1
Sesión maxistral	A3 A4 A5 A6 A10	15	7.5	22.5
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A10 A63 B1 B4 B5 B12 C3 C4 C5 C6 C7	29	29	58
Proba práctica	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A10 B4 B5 B12 C6 C7	4	10	14
Portafolios do alumno	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A10 A63 B4 B5 B12 C1 C2 C3 C6 C7 C8	5	40	45
Aprendizaxe colaborativa	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A10 B1 B4 B5 B12 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	1.5	6	7.5
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Actividades iniciais	Actividades que se levan a cabo antes de iniciar o proceso de ensino-aprendizaxe a fin de coñecer as competencias, intereses e/ou motivacións que posúe o alumnado para o logro dos obxectivos que se queren alcanzar.
Sesión maxistral	Na que se expoñen as bases do coñecemento da materia que se especifican nos contidos. Nestas clases os alumnos teñen unha aptitude receptiva seguindo as explicacións co soporte de debuxos na lousa, proxeccións en pantalla e sistemas informáticos (TICs). O alumno tomará apuntamentos e formulará preguntas sobre os temas expostos. Ten por obxecto desenvolver os temas, proporcionando tanto os conceptos coma as ferramentas necesarias para a súa comprensión dende unha perspectiva na que a arquitectura se encontra sempre presente.
Obradoiro	<p>É aquí onde o alumno participa activamente no proceso de aprendizaxe, enfrentándose á necesidade de valorar, responder e experimentar todos os coñecementos expostos nas sesións maxistrais, ás que deben adecuarse. Formúlanse dous tipos de exercicios:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.- Prácticas de debuxo sobre taboleiro cunha dedicación dunha sesión por práctica. 2.- Prácticas especiais como control do proceso de aprendizaxe do alumno. <p>Estas prácticas poderán constar de contidos teóricos.</p> <p>Elíxense para o desenvolvemento destas prácticas gráficas, modelos arquitectónicos de prestixiosos arquitectos ou elementos que se consideren axeitados, cuxos procesos de formalización sexan claros e definibles, co obxecto de que o alumno viaja formando unha cultura arquitectónica.</p> <p>Todos os exercicios son obligatorios e entregados na mesma sesión do obradoriro.</p>
Proba práctica	Realizarase unha proba final para todos aqueles alumnos que a pesar de seguir o curso non alcanzaren a cualificación de aprobado, superando a materia por curso. Poderá constar de contidos de carácter teórico e práctico.

Portfolios do alumno	<p>É unha cartafol ou arquivador ordenado por seccións, debidamente identificadas ou etiquetadas, que contén os rexistros ou materiais produto das actividades de aprendizaxe realizadas polo alumno nun período de tempo, cos comentarios e cualificacións asignadas polo profesor, ou que lle permite visualizar ou progresos do alumno.</p> <p>O portafolios ou cartafol inclúe todo ou que fai ou alumno:</p> <ol style="list-style-type: none">1.-Apuntes teóricos "personais" de clases magistrales2.-Prácticas gráficas realizadas nos obradoiros, incluídas as especiales que deberán ser repetidas de xeito autónomo para emendar todos os errores cometidos na clase presencial.3.-Prácticas gráficas realizadas de modo non presencial. <p>Estes traballos do portfolio son de carácter obligatorio e imprescindibles para aprobar por curso e/ou para presentarse á primeira ou a segunda oportunidade.</p> <p>O portafolios deberá ser entregado xunto coa práctica especial correspondente e será devolto ao alumno unha vez finalizada a súa cualificación e a súa revisión.</p>
Aprendizaxe colaborativa	<p>Formularanse traballos individuais ou en grupo, que os alumnos deberán desenvolver a man alzada e en CAD.</p> <p>As horas presenciais correspondentes a esta metodología dedicaranse á formulación do trabalho, a unha serie de clases teóricas, e ao seguimiento colectivo e/ou personalizado de dito/s trabalho/s proposto/s.</p> <p>Esta metodología refiere prioritariamente a aprendizaxe do "como fazer as cousas" para promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor</p>

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Sesión magistral	A materia concíbese eminentemente como experimental-práctica xa que o proceso de aprendizaxe do alumno se basea na realización de prácticas gráficas nas que participa activamente dentro dunha relación más personalizada co profesor.
Obradoiro	
Aprendizaxe colaborativa	Desenvolverase de xeito individual ou en pequenos grupos, estará relacionada coas prácticas e traballos do curso.
Actividades iniciais	
Portfolios do alumno	Para conseguir os obxectivos establecidos considerarase recomendable a asistencia do alumno ás tutorias do profesor.

Avaluación

Metodologías	Competencias	Descripción	Cualificación
Sesión magistral	A3 A4 A5 A6 A10	Na que se expoñen as bases do coñecemento da materia que se especifican nos contidos. Nestas clases os alumnos teñen unha aptitude receptiva seguindo as explicacións co soporte de debuxos na lousa, proxeccións en pantalla e sistemas informáticos (Tics). O alumno tomará notas e formulará preguntas sobre os temas expostos. Ten por obxecto desenvolver os temas, proporcionando tanto os conceptos como as ferramentas necesarias para a súa comprensión desde unha perspectiva na que a arquitectura se atopa sempre presente.	0

Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A10 A63 B1 B4 B5 B12 C3 C4 C5 C6 C7	<p>É aquí onde o alumno participa activamente no proceso de aprendizaxe, enfrentándose á necesidade de valorar, responder e experimentar todos os coñecementos expostos nas sesións maxistrais, ás que deben aadecuarse.</p> <p>Formúlanse dous tipos de exercicios:</p> <p>1.- Prácticas de debuxo sobre taboleiro cunha dedicación dunha sesión por práctica (cualificación 30%)</p> <p>2.- Prácticas especiales como control do proceso de aprendizaxe do alumno (cualificación 35%). Estas prácticas poderán constar de contidos teóricos.</p> <p>Elíxense para o desenvolvemento destas prácticas gráficas, modelos arquitectónicos de prestixiosos arquitectos ou elementos que se consideren axeitados, cuxos procesos de formalización sexan claros e definibles, co obxecto de que o alumno va formando unha cultura arquitectónica.</p> <p>Todos os exercicios son obligatorios entregándose na misma sesión do obradoiro.</p>	65
Proba práctica	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A10 B4 B5 B12 C6 C7	<p>Realizarase unha proba final para todos aqueles alumnos que a pesar de seguir o curso non alcanzases a cualificación de aprobado, superando a materia por curso.</p> <p>Poderá constar de contidos de carácter teórico e práctico</p> <p>PRIMEIRA OPORTUNIDADE (XANEIRO)</p> <p>Unicamente realizarana os alumnos que despois de seguir a materia non alcancen a cualificación de 5 no curso. Ou ben que a súa nota de practicas especiales sexa inferior a 5.</p> <p>Deben cumplir as condicións seguintes:</p> <ul style="list-style-type: none">- 80% asistencia e entrega de todas as prácticas semanais.- Entrega dos traballos tutelados. <p>SEGUNDA OPORTUNIDADE (XULLO)</p> <p>Débense cumplir as mesmas condicións fixadas para presentarse á primeira oportunidade.</p> <p>A cualificación mínima da proba práctica para superar a materia será de 5 puntos sobre 10. A nota final será resultado da proba práctica e do traballo desenvolvido ao longo do curso.</p>	0
Aprendizaxe colaborativa	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A10 B1 B4 B5 B12 C1 C3 C4 C5 C6 C7 C8	<p>Formularanse traballos en grupo que os alumnos deberán desenvolver a man alzada e en CAD e TICS.</p> <p>As horas presenciais correspondentes a esta metodoloxía dedicaranse á formulación do traballo, a unha serie de clases teóricas, e ao seguimento colectivo e/ou personalizado de dito/s traballo/s proposto/s.</p>	15

Portafolios do alumno	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A10 A63 B4 B5 B12 C1 C2 C3 C6 C7 C8	O portafolios ou cartafol inclúe todo ou que fai ou alumno: 1.-Apuntes teóricos "personais"de clases maxistrais. 2.-Prácticas gráficas realizadas nos obradoiros, incluídas as especiales que deberán ser repetidas de xeito autónomo para emendar todos os errores cometidos na clase presencial. E obligatoria a supervisión e control semanal. 3.-Prácticas gráficas realizadas de modo non presencial. Estos traballos do portfolio son de carácter obligatorio e imprescindibles para aprobar por curso e/ou para presentarse á primeira ou a segunda oportunidade. O portafolios deberá ser entregado xunto coa práctica especial correspondiente e será devolto ao alumno unha vez finalizada a súa cualificación e a súa revisión	20
-----------------------	---	--	----

Observacións avaliación

Para superar la materia en la 1ª oportunidad y/o 2ª oportunidad aquellos estudiantes que, de modo justificado, no puedan cumplir el 80% de asistencia y entregas de prácticas y trabajos tutelados, el profesorado definirá de modo particularizado las condiciones de evaluación.

Fontes de información

Bibliografía básica	- FRANCO TABOADA, J. A (2011). Geometría Descriptiva para la Representación Arquitectónica. Vol. 1. Fundamentos. Santiago de Compostela: Andavira - FRANCO TABOADA, J. A (2011). Geometría Descriptiva para la Representación Arquitectónica. Vol. 2. Geometría de la Forma Arquitectónica. Santiago de Compostela: Andavira - BARTSCHI, W. (1980). El estudio de las sombras en perspectiva. Barcelona: Gustavo Gili - GHEORGHIU Y DRAGOMIR. (1978). Geometry of Structural Forms . London : Applied Science Publishers, cop. - PÉREZ NAYA, A. M.; TARRÍO CARRODEGUAS, S. B. (2015). Geometría Descriptiva y Arquitectura. Trabajos docentes a partir de obras y proyectos de David Chipperfield.. A Coruña: - SANCHEZ GALLEGOS, J. A (1993). Geometría Descriptiva. Sistemas de Proyección Cilíndrica. Barcelona: Ediciones U.P.C - SCHAAARWACHTER, G. (1983). Perspectiva para arquitectos. México: Gustavo Gili - SIMONE de, L. (1976). Spazio prospettico. Roma: Bonacci - VILLANUEVA BARTRINA, L. (1996). Perspectiva lineal. Su relación con la fotografía. Barcelona: Ediciones U.P.C - VERO, R. (1981). El modo de entender la perspectiva.. Barcelona: Gustavo Gili. - WAY, M., (1991). La perspectiva en el dibujo,. Barcelona: Omega
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Debuxo de Arquitectura/630G02002

Materias que continúan o temario

Xeometría da Forma Arquitectónica/630G02014

Observacións

Considérase fundamental para a comprensión da materia que o alumno teña unha boa formación na materia de Debuxo Técnico de Bacharelato.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías

